

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3; www.kielce.uw.gov.pl
tel. 0-41 342-18-54, fax: 0-41 342-13-72; e-mail: wps00@kielce.uw.gov.pl

Kielce, dnia 03 – 04 – 2013 r.

PS. V. 431.11.2013

Pani Wiesława Jarząbek
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Strawczynie

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 21-22 lutego 2013 roku kontrolę problemową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli było: funkcjonowanie ośrodka w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy, ocena realizacji zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa, jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku, kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego oraz sposób wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2012 roku.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego, posiłku przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się aktualne zaświadczenia z zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur. W dokumentacji często brak zaświadczenia lub oświadczenia o wielkości posiadanego gospodarstwa rolnego.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2012 roku wszystkie zasiłki stałe przeliczone zostały zgodnie z nowo obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje te zmienione zostały z urzędu, jednak w kilku przypadkach przed ich wydaniem nie zostały przeprowadzone wywiady środowiskowe. Zgodnie z art. 107 ust. 4, w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. Jedną z danych, która uległa zmianie w wywiadzie środowiskowym jest oczywiście kryterium dochodowe.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydawanych na świadczenia z pomocy społecznej odnotowano brak zapisu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a w decyzjach na zasiłki stałe, w których klient miał przyznaną składkę zdrowotną również ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Dodatkowo w decyzjach z Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” błędnie wpisywano Uchwałę Rady Gminy w Strawczynie z dnia 01.08.1996 roku Nr 24/55/96 w sprawie zmian w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w Strawczynie.

W kilku decyzjach przyznających zasiłki stałe odnotowano brak zapisu o sposobie i dacie realizacji świadczenia. W części wywiadów środowiskowych odnotowano poprawki naniesione korektorem. Decyzje administracyjne na wsparcie w formie zasiłków okresowych wydane zostały zgodnie z obowiązującym terminem, wynikającym z kodeksu postępowania administracyjnego. Zastrzeżenia inspektorów kontrolujących wzbudził termin wypłaty świadczenia. W kilku przypadkach odnotowano, iż zasiłek okresowy wypłacano jednorazowo, np. dwa miesiące od daty złożenia wniosku. Przykład: wniosek – 29.08.2012 r., wywiad – 11.09.2012 r., zasiłek przyznany decyzją z dnia 27.09.2012 r. na okres od 1.08.2012 r. do 30.09.2012 r., termin wypłaty świadczenia – 26.10.2012 r. – wypłata jednorazowa w łącznej kwocie. Zdaniem zespołu kontrolującego klient w takich przypadkach zbyt długo oczekuje na wypłatę zasiłku okresowego.

Kierownik GOPS posiada odpowiednie wykształcenie na zajmowanym stanowisku. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 727 mieszkańców.

Warunki lokalowe Ośrodka są dobre, dają klientom możliwość przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W Statucie jednostki widnieje nieobowiązująca już ustawa z dnia 30 czerwca 2005 o finansach publicznych (w obecnym systemie prawnym obowiązuje ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych) oraz nieaktualny publikator ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. W dokumencie tym należy przywołać również ustawę z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Statut ośrodka należy uaktualnić również w zakresie zadań własnych oraz zleconych, wykonywanych w zakresie pomocy społecznej.

Regulamin organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczynie należy uaktualnić w zakresie struktury organizacyjnej Ośrodka.

Negatywnym jest fakt, iż nie we wszystkich szkołach dożywianie prowadzone jest w formie gorącego posiłku, co nie jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Z wyjaśnień Kierownika GOPS w Strawczynie wynika, że są to szkoły małe, które nie dysponują zapleczem kuchennym. W Szkole Podstawowej w Korczyni brak jest dożywiania, prowadzony catering nie spełniał oczekiwań rodziców. Rodziny te zostały objęte pomocą w formie zasiłków celowych na zakup żywności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczynie nie świadczy usług opiekuńczych na terenie gminy. Jak wynika z wyjaśnień Kierownika Ośrodka, pomoc osobom starszym, wymagającym opieki udzielana jest przez rodziny w ramach świadczeń pielęgnacyjnych. W budżecie gminy na rok 2013 znajdują się środki na pokrycie zapotrzebowania na świadczenie ewentualnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Kontrolowana jednostka nie wykorzystuje w pełni kontraktu socjalnego poza projektem systemowym PO KL jako instrumentu pracy socjalnej.

GOPS w Strawczynie ma zlecone do realizacji zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednak na dzień kontroli nie zatrudniał asystenta rodziny.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydaje się następujące zalecenia:

1. Do dokumentacji klienta dołączać zaświadczenia lub oświadczenia klienta o wielkości posiadanego gospodarstwa rolnego.
2. Przeprowadzać aktualizacje wywiadów środowiskowych w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczeń po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie środowiskowym, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
3. W podstawie prawnej wydawanych decyzji administracyjnych stosować rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
4. W decyzjach administracyjnych wydawanych na pomoc w formie zasiłków stałych, w przypadkach, w których klient ma przyznawaną składkę zdrowotną stosować ustawę o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych.
5. W decyzjach wydawanych w zakresie programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zaniechać stosowania Uchwały Rady Gminy w Strawczynie z dnia 01.08.1996 r. w sprawie zmian w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w Strawczynie.
6. W decyzjach administracyjnych dotyczących zasiłków stałych określać sposób oraz datę realizacji świadczenia.
7. W wywiadach środowiskowych nie nanosić poprawek za pomocą korektora.
8. Zasiłki okresowe wypłacać co miesiąc - niezwłocznie po wydaniu i uprawomocnieniu decyzji administracyjnej.
9. Zaktualizować Statut Ośrodka w zakresie zadań wykonywanych w ramach pomocy społecznej oraz przepisów prawnych, na podstawie których działa jednostka.
10. Zaktualizować Regulamin organizacyjny GOPS w zakresie struktury organizacyjnej.
11. Dołożyć wszelkich starań w celu zapewnienia w każdej szkole na terenie gminy dożywiania w postaci gorącego posiłku.
12. Wykorzystywać w większym stopniu kontrakt socjalny jako jeden z głównych instrumentów pracy socjalnej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., Nr 00, poz. 182) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Pismo podpisała:
Z up. Wojewody Świętokrzyskiego
Renata Segiecińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej